

**SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
W ZESPOLE SZKÓŁ PLASTYCZNYCH
W BIELSKU-BIAŁEJ
/ROK SZKOLNY 2012-2013/**

zaopiniowany pozytywnie przez Radę Pedagogiczną 31.08.2012 r.
zatwierdzony przez Radę Rodziców 14.09.2012 r.

BIELSKO-BIAŁA

1. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

1. Szkolny Program Profilaktyki opracowany został na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole przy użyciu narzędzi:
 - Analiza wyników ankiet dotyczących życia szkolnego,
 - Indywidualnych rozmów odbywanych z uczniami
 - Obserwacja uczniów na zajęciach dydaktycznych, praktycznych, pozalekcyjnych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, w bibliotece szkolnej, na korytarzach w czasie przerw,
 - Analiza osiągnięć szkolnych uczniów– zapisy w protokolarzach z konferencji klasyfikacyjnych i plenarnych oraz w dziennikach lekcyjnych,
 - Analiza wybranych dokumentów szkolnych- protokołów zespołów przedmiotowych, zapisów w dziennikach lekcyjnych, notatkach wychowawców.
2. Zdiagnozowane najważniejsze problemy występujące w szkole:
 - Opuszczanie zajęć lekcyjnych, spóźnienia i wagary,
 - Brak alternatyw spędzania czasu wolnego,
 - Brak zaangażowania uczniów w działania na rzecz społeczności lokalnej, działania wolontarystyczne (często zgłaszane przez uczniów „chęci” działania’ przy jednoczesnym braku pomysłów na realizację zamierzeń),
 - Brak odpowiednich wzorców do naśladowania.
3. Przyczyny występujących problemów.
 - A. związane z samym uczniem
 - brak osiągnięć szkolnych skutkujący absencją na zajęciach,
 - kryzysy rozwojowe mogące mieć wpływ na realizację obowiązku szkolnego,
 - brak umiejętności rozwiązywania problemów życiowych, niski zasób umiejętności pomagających rozwiązywać sytuacje kryzysowe,
 - B. związane z rodziną ucznia
 - niezaspokojenie podstawowych potrzeb psychicznych przez rodziców- miłości, bezpieczeństwa, akceptacji powoduje większą podatność dziecka na różne zagrożenia,
 - zbyt wysokie wymagania wobec dziecka mogą być przyczyną nieobecności na zajęciach,
 - patologie społeczne w rodzinach, negatywne wzorce postępowania,
 - C. związane ze szkołą
 - stres wywołany pisaniem sprawdzianów, klasówek, kartkówkami odpowiedziami ustnymi
 - duże obciążenie lekcjami.

II. CELE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Czasy się zmieniają – truizm. Jednakże czas, w którym dorastają dzieci charakteryzuje w chwili obecnej przyspieszone tempo przemian, nie zawsze harmonijnych, natłok informacji niejednokrotnie ze sobą sprzecznych. W zastraszającym tempie zwiększa się liczba czynników destrukcyjnych oddziałujących na dzieci i młodzież. Wiek dorastania to brak w pełni jeszcze ukształtowanej hierarchii wartości, to częstsze dokonywanie wyborów i podejmowanie decyzji bardzo złożonych i skomplikowanych. Implikacją tych zjawisk jest wzrastająca liczba osób przejawiających dysfunkcje rozwojowe oraz poszukujących wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Aby przeciwdziałać temu zjawisku, konieczne jest

podejmowanie na terenie szkoły wielopoziomowych działań profilaktycznych. Uzasadnieniem tego jest kilka niepodważalnych stwierdzeń:

- szkoła wypełnia znaczną część aktywnego życia dzieci i młodzieży,
- szkoła jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej,
- szkoła jest miejscem działalności zadaniowej uczniów, a więc ujawnia lub wręcz wyzwala trudności dzieci i młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne życie,
- szkoła jest miejscem konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia własnej tożsamości ucznia,
- szkoła pozwala na łatwy dostęp do środowiska dzieci i młodzieży i sprawną organizację prowadzonych oddziaływań.

Zaproponowany szkolny program profilaktyki to program profilaktyki środowiskowej, znaczy taki, w którym działania związane jest z całym środowiskiem, systemem szkolnym-uczniami, rodzicami, nauczycielami. Podczas planowania realizacji zadań związanych z profilaktyką udało się nawiązać współpracę z wieloma instytucjami działającymi na rzecz szkoły i nie tylko. To między innymi: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Stowarzyszenie Katedra Kultury i projekt Oblicza Ugandy, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Zespołem Downa Wielkie Serce z Bielska-Białej, Zespół szkół dla Dzieci Nieśłyszących w Bielsku-Białej, Stowarzyszenie Olszówka, Bielsko-Bialskie Towarzystwo Historyczne i wiele innych.

Program profilaktyczny obejmuje trzy zakresy działań:

1. Działania w wymiarze szkoły:

- zaprezentowanie programu Zespołowi Wychowawczemu i Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców
- przygotowanie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych i ich prezentacja w gablocie
- zaangażowanie do współpracy środowiska lokalnego związanego z problematyką profilaktyczną
- zorganizowanie imprez profilaktycznych o charakterze ogólnoszkolnym udział uczniów w pozaszkolnych imprezach kulturalnych i konkursach o tematyce profilaktycznej
- organizowanie przez szkołę dodatkowych zajęć wyrównawczych różnych przedmiotów, uruchomienie świetlicy, wydłużenie czasu pracy biblioteki, poinformowanie na stronie stałych konsultacjach nauczycielskich,
- organizowanie wystaw, wernisaży w galerii szkolnej zarówno uznanych twórców, aby promować pożądane wzorce jak również uczniów szkoły w celu umożliwiania prezentacji ich twórczości, przybliżania jej rodzicom.

2. Działania w wymiarze klasy:

- zajęcia o tematyce profilaktycznej na godzinach do dyspozycji wychowawcy
- zapraszanie specjalistów zajmujących się tą problematyką na zajęcia
- współpraca wychowawców klas z rodzicami, omawianie problemów związanych z zagrożeniami podczas spotkań klasowych lub indywidualnych
- organizowanie samopomocy klasowej

3. Działania na rzecz indywidualnych osób:

Ten zakres działań dotyczy głównie uczniów wykazujących zaburzenia w zachowaniu, ponieważ uczniowie ci są najbardziej narażeni na uleganie wszelkiego rodzaju nałogom. Program profilaktyczny przewiduje dla takich uczniów przygotowanie indywidualnych programów naprawczych i kierowanie ich w miarę możliwości na specjalistyczne zajęcia terapeutyczne.

4. Działania alternatywne

Działania te obejmują wszelkiego rodzaju inicjatywy podejmowane przez uczniów wynikające z zaangażowania się szkoły i jej społeczności w inicjatywy środowiska lokalnego jak również różnorodnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających w mieście Bielsku-Białej i poza nim.

III. EWALUACJA

Oceny efektów realizacji szkolnego programu profilaktyki, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny przeprowadzanej przez zainteresowane podmioty, dokonuje się w trakcie posiedzeń rady pedagogicznej – podsumowujących pracę w pierwszym i drugim semestrze roku szkolnego.

Podstawą do formułowania ocen będą narzędzia stosowane w ramach pracy szkoły, czyli sprawozdania, analizy, dane statystyczne, obserwacje, hospitacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie, wnioski, zgłaszane innowacje i projekty działań, programy.

IV. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ, PRZYNALEŻNOŚĆ DO RÓŻNYCH GRUP						
Zadania i cel	Formy realizacji	Odbiorcy			Odpowiedzialny, termin przeprowadzenia	Efekt
		R	N	U		
Przeprowadzanie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych mających na celu: <ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie poznania siebie i kolegów • Uczenie dobrej komunikacji • Integrację zespołu klasowego • Poznanie swoich atutów • Ułatwienie i stworzenie okazji do nawiązania wzajemnych kontaktów 	➤ Zajęcia warsztatowe				Wychowawcy klas w pierwszym semestrze roku szkolnego 2012/2013	
Propagowanie i zachęcanie do korzystania z doradztwa psychologicznego – pedagogicznego na terenie szkoły i poza nią (współpraca z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną).	➤ Rozmowy indywidualne ➤ Pogadanki z uczniami ➤ Ulotki i materiały informacyjne		2	35	Psycholog szkolny, wychowawcy, zespół wychowawczy, wszyscy nauczyciele przez cały rok	Cały rok

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI W ZESPOLE SZKÓŁ PLASTYCZNYCH

<p>Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoc uczniom mającym trudności w nauce ➤ Wzbudzanie motywacji do nauki ➤ Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej ➤ Współpraca z rodzicami i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną ➤ Wydłużenie czasu działalności biblioteki do późnych godzin popołudniowych ➤ Zorganizowanie świetlicy szkolnej i zaplanowanie godzin jej pracy do późnego popołudnia ➤ Stałe konsultacje nauczycielskie 	8			<p>Wychowawcy klas, psycholog szkolny, wszyscy nauczyciele przez cały rok</p>	Cały rok
<p>Kształtowanie odpowiedzialnej postawy oraz wdrażanie uczniów do kulturalnego zachowania się w relacji z innymi ludźmi. Doskonalenie umiejętności współżycia w zespole i przestrzeganie obowiązujących w nim zasad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dawanie przykładu osobistego przez nauczycieli ➤ Uczestnictwo uczniów w wydarzeniach kulturalnych szkoły i środowiska ➤ Przygotowywanie przez uczniów wydarzeń kulturalnych na terenie szkoły 				<p>Wychowawcy klas, psycholog szkolny, wszyscy nauczyciele</p>	Cały rok

ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY I AGRESJI

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin
<p>Wdrażanie programów wychowawczych w celu eliminacji przemocy fizycznej i mobbingu w szkole, wdrażanie szkolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych ➤ spotkanie z 	<p>Zespół wychowawczy, wychowawcy klas, psycholog</p>	Cały rok

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI W ZESPOLE SZKÓŁ PLASTYCZNYCH

<p>programu przeciwdziałania agresji. Doskonalenie relacji koleżeńskich, tak aby wszyscy uczniowie czuli się w szkole dobrze i bezpiecznie.</p>	<p>przedstawicielami Wymiaru Sprawiedliwości poprzez zgłoszenie szkoły do programu organizowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości pt. „Edukacja prawna”,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania z czynnymi zawodowo prawnikami, budzenie świadomości konsekwencji prawnych oraz praw 	<p>szkolny</p>	
<p>Podejmowanie działań na poziomie klasy ukierunkowanych przeciwko agresji i przemocy szkolnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych 	<p>wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Praca indywidualna ze sprawcami i ofiarami przemocy i agresji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy indywidualne 	<p>Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, wychowawcy klas, psycholog szkolny pracownicy PP-P w razie potrzeby</p>	<p>W zależności i od potrzeb</p>
<p>Zwiększenie zaangażowania rodziców w walkę ze zjawiskami przemocy na terenie szkoły i poza nią.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zebrania z rodzicami ➤ Spotkania z szkolnym, psychologiem 	<p>Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, wychowawcy klas, psycholog</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Współpraca z kuratorami sądowymi i policją, zespołem interdyscyplinarnym, Policijną Izbą Dziecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy dotyczące indywidualnych przypadków 	<p>Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, wychowawcy klas, psycholog szkolny</p>	<p>W zależności i od potrzeb</p>
<p>Zapobieganie aktom niszczytelstwa i wandalizmu w szkole, wdrażanie uczniów do poszanowania cudzej pracy na rzecz szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyscyplina w pełnieniu dyżurów nauczycielskich, konsekwencja w egzekwowaniu ponoszenia kosztów związanych z naprawą uszkodzonego mienia, ➤ Monitoring 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły</p>	<p>Cały rok</p>

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI W ZESPOLE SZKÓŁ PLASTYCZNYCH

Zapobieganie przemocy i agresji w rodzinie uczniów naszej szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obserwacja uczniów, poznawanie ich sytuacji rodzinnej, rozmowy z rodzicami ➤ Skierowanie do odpowiedniej instytucji, organizowanie pomocy 	Wychowawcy klas, psycholog szkolny, nauczyciele	Cały rok
ROZWIJANIE WŁAŚCIWYCH POSTAW OBYWATELSKICH, UCZENIE ZAANGAŻOWANIA			
Kształcenie podstawowych wartości społecznych: -Szacunek do drugiego człowieka -Szacunek do życia i zdrowia -Rodzina, ojczyzna -Przyjaźń, koleżeństwo -Odpowiedzialność za drugiego człowieka -Dbałość o dobre imię klasy, szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych 	Wychowawcy klas, psycholog szkolny, wszyscy nauczyciele	Cały rok

Rozwijanie i kształtowanie właściwych postaw obywatelskich, uczenie zaangażowania w różnorodne działania odbywa się przede wszystkim poprzez różnego rodzaju działania alternatywne:

DZIAŁANIA ALTERNATYWNE

➤ Uczestnictwo w programie „Jeden świat – kluby filmowe”

Korzystając z różnorodnej oferty przedstawionej przez instytucje wspierające szkołę w działaniach skierowanych do młodzieży szkoła zgłoszona została do projektu

Jeden Świat- kluby filmowe

To projekt edukacji globalnej wykorzystujący filmy dokumentalne, którego celem jest kształtowanie wśród uczniów i uczennic postawy odpowiedzialności za kształt dzisiejszego świata i zachęcanie ich do osobistego zaangażowania na rzecz jego zmiany.

„Do udziału w nim zapraszamy nauczycieli i uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. W ramach projektu uczniowie wspólnie z nauczycielami zakładają kluby filmowe, zdobywają wiedzę, prowadzą dyskusje i działania informacyjne.

W projekcie wykorzystujemy filmy dokumentalne przedstawiające najważniejsze zagadnienia współczesnego świata (prawa człowieka, nierówności społeczne, wpływ handlu międzynarodowego na rozwój, zmiany klimatu) i ukazujące, w jaki sposób codzienne wybory Polaków wpływają na życie ludzi w innych regionach świata.

Nasze ubrania produkowane są w różnych częściach świata, surowce do produkcji elektroniki pochodzą z wielu kontynentów, rządy które wybieramy wspierają rozwój innych krajów lub prowadzą wojny, korporacje, których produkty kupujemy operują w większości państw na świecie. Swoimi codziennymi wyborami – konsumenckimi i obywatelskimi – wpływamy więc na losy ludzi w wielu zakątkach globu, podobnie oni – mają wpływ na nas. Nie można zrozumieć dzisiejszego świata bez zrozumienia globalnych współzależności!” / z informacji umieszczonych na stronach CEO

Warto dodać, że dzięki uczestnictwo w/w programie uczniowie wraz z nauczycielami mają okazję uczestniczyć w różnego rodzaju wyjazdowych szkoleniach.

- **UCZESTNICTWO W „GRZE MIEJSKIEJ” ORGANIZOWANEJ PRZEZ BIELSKO-BIALSKIE TOWARYSTWO HISTORYCZNE**
<http://bbth.beskidia.pl>
- **NAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY ZE STOWARZYSZENIEM „WIELKIE SERCE”, UCZESTNICTWO W PROJEKCIE DOWN-US**
<http://www.wielkie-serce.pl/>
- **UCZESTNICTWO W PROGRAMI „OBLICZA UGANDY” - /ZAŁĄCZNIK/**
- **NAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY Z ZESPOŁEM SZKÓŁ DLA NIESŁYSZĄCYCH – ORGANIZACJA PRZEZ UCZNIÓW WARSZTATÓW PLASTYCZNYCH DLA DZIECI**
- **ZORGANIZOWANIE NA TERENIE SZKOŁY TYGODNIA EDUKACJI GLOBALNEJ /ZAŁĄCZNIKI/**
<http://www.ceo.org.pl/pl/js/news/niesamowity-tydzien-edukacji-globalnej-w-zsp-w-bielsku-bialej>
- **NAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY Z FUNDACJĄ TAJEMNIC – ZORGANIZOWANIE AKCJI ZBIERANIA PLASTIKOWYCH NAKRETEK**
<http://www.zakretki.info/>
- **ZGŁOSZENIE SZKOŁY DO UCZESTNICTWA W PROGRAMIE BOOKCROSSING – WĘDRUJĄCEJ KSIĄŻKI**
- **UMOŻLIWIENIE PUBLIKOWANIA UCZNIOM NA STRONIE SZKOŁY SPRAWOZDAŃ Z DZIAŁANOŚCI /ZAŁĄCZNIKI/**
- **ZALOŻENIE NA TERENIE SZKOŁY KLUBU FILMOWEGO „ODWIERT”**
- **ZALOŻONA STRONA KLUBU NA FACEBOOKU**
<http://www.facebook.com/odwiert?fref=ts>